

De hanen in het kippenhok

door Henna Guicherit

W e hebben woelige weken beleefd aan het onderwijsfront. Toen onderwijsge-
venden dagenlang in centrum Parama-
ribo hun ontevredenheid en ongenoegen ken-
baar maakten, had ik daar alle begrip voor. Ver-
betering van hun positie laat immers, jarenlange
onderhandelingen en beloften ten spijt, veel te
lang op zich wachten.

Vervrouwelijking

Je hoeft echt geen genderspecialist te zijn om met zekerheid te stellen dat het overgrote deel van de onderwijsge-
venden vrouw is. Een eerste blik op de demonstrende onderwijzers sprak boekde-
len. Zij vormden een weerspiegeling van de bij-
zonder scheve sekse verhoudingen in ons onder-
wijs. Dit in tegenstelling tot de raadsadviseurs
van Staat en de voorzitters c.q. woordvoerders
van de vakbonden met een opvallend groot ego
en typisch hanengedrag. En dan de in december
opgerichte Landelijke Scholieren – en Studenten-
bond, aangevoerd door alleen maar hanen en een
opperhaan die recent alweer in opspraak is
geraakt omdat er tegen hem aangifte is gedaan
vanwege verkrachting. Het is deze zichtbare gen-
der onevenwichtigheid, genderongelijkheid en
de afname van de status, waardering en beloning
van het onderwijsberoep die vele vragen bij mij
oproept. In de laatste (zevende) editie van de tweejaarlijk-
se ABS Geselecteerde Genderstatistieken van
november 2015 ontbreken helaas de statistieken
van onderwijsge-
venden naar geslacht, leeftijds-
categorie, onderwijsbevoegdheid, schooltype en

district. Hopelijk kan het ministerie van Onder-
wijs, Wetenschap en Cultuur deze data, die zo
belangrijk zijn voor onderzoek en beleid,
beschikbaar stellen voor publicatie. Dan kan o.a.
met cijfers inzicht worden verkregen in de mate
waarin het onderwijs op de verschillende niveaus
in de afgelopen decennia is vervrouwelijkt. Het is
dan aan onderzoekers om een wetenschappelijk
verantwoorde analyse te maken over de relatieve
achteruitgang in de status en het inkomen van
deze beroepsgroep en de factoren die daarbij in
meerdere of mindere mate een rol hebben
gespeeld. Een vraag die zeker beantwoord moet
worden is of deze achteruitgang parallel loopt
met de mate van vervrouwelijking. Een vergelij-
king met de ontwikkeling in vergelijkbare
beroepsgroepen mag daarbij niet ontbreken.
Dan zal het duidelijk worden of er inderdaad
sprake is van discriminatie op basis van sekse.

Laten we niet vergeten dat Suriname partij is
bij het VN Vrouwenverdrag en dat biologische
verschillen er niet toe mogen leiden dat vrouwen
achtergesteld en gediscrimineerd worden. Een
stakende leerkracht typeerde haar 36 dienstjaren
als 36 jaren van strijd. Strijd voor lotsverbetering
moet wel resulteren in rechtvaardige arbeids-
voorwaarden. Daartegenover staat dat onderwijs-
ge-
venden zich optimaal moeten inspannen om
de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. De
sector onderwijs verdient alle prioriteit. Vooral
omdat onderwijs een bijzonder belangrijk
instrument is om onze doelstellingen op het
gebied van ontwikkeling en (gender)gelijkheid
te verwezenlijken. Investeren in onderwijs kan

dWT archief
Zitten er geen vrouwen in het bestuur van de Landelijke Scholieren- en Studenten Bond of waren ze toevallig niet aanwezig toen deze foto werd gemaakt?

Ook zij heeft recht op een veilige plek!

door Carla Bakboord

B uurman zegt te begrijpen waarom mannen
hun ex-vrouw vermoorden; 'omdat ze te snel
in een andere relatie stappen'. Een ex-jeugd
parlementariër die ook lid was van de Youth Advo-
cacy Movement van Stichting Lobi, zou een voor-
beeldfiguur voor alle jonge mannen moeten zijn.
Maar, zonder blikken of blozen stelt hij dat wij niet
kunnen verwachten dat hij voorzichtig en respect-
vol omgaat met vrouwen. Hij is toch een echte
man?

Wat is er toch met hem aan de hand? Waar komt
zijn gedrag vandaan? Denkt hij dat vrouwen zijn
bezit zijn? Dat de wet voor hem niet geldt? Met hem
vinden vele anderen ook dat mannen het recht heb-
ben te beslissen over vrouwen hun leven en hun
seksualiteit. Anderen weer voelen zich zo emotio-
neel verbonden met populaire artiesten en politici
of anderen met macht, dat zij zich keren tegen ver-
volging en berechting wanneer die zich schuldig
hebben gemaakt aan criminele feiten. Wat een
gejuich wanneer zij in vrijheid worden gesteld.

Reacties op Facebook en van sommige journalis-
ten en radiopresentatoren liegen er niet om. Welke
boodschappen geven zij aan deze mannen? 'Hoe
zouden zij zich voelen als zij in haar plaats waren?',
zegt een student aan mij. Zij behoort tot het korps
van Ambassadeurs Voor een Veilige Thuishaven
welke valt onder het Instituut for Women Gender &
Development Studies (IWGDS) van de Anton De
Kom Universiteit (Adek). De ambassadeurs hebben

zich gecommitteerd de strijd tegen huiselijk
geweld aan te gaan.

Geen respect

Ik sprak met een aantal studenten over de gruwelij-
ke vrouwenmoorden die onlangs gepleegd werden
door de (ex) partner van het slachtoffer. Boos waren
de studenten, verdrietig en ook teleurgesteld.
Omdat er nog steeds mannen zijn die maar niet
kunnen beseffen dat vrouwen niet hun bezit zijn.
Niet in de relatie en ook niet daarbuiten. Gewoon
echt nooit. Zelfs deze jonge studenten, jongens en
meisjes, beseffen heel goed dat wanneer een relatie
uit is, je dat behoort te accepteren. En als je dat nog
niet kan, moet je toch moeite doen. Zij begrijpen
dat beëindiging van een liefdesrelatie heel pijnlijk
kan zijn. Het kost tijd om los te laten. Wat we vaak
vergeten is dat tijd die vrouwen heelt. Iemand ver-
moorden is geen oplossing voor het genezen van
jouw pijn of verdriet. Het is een daad die voortkomt
uit een superioriteitsgevoel en heerszucht.
Mark, 23 jaar, vertelde dat mannen die geweld tegen
vrouwen plegen, laf zijn. Ze weten precies waar zij
hun aardigheid uithalen. *Tigri sabi pe a e krasi en
tere*. Hij zelf is niet een stoere jongen, maar zeer zeker
voor niemand bang. Ook niet voor dit soort macho-
mannen. Zijn zusjes weten dat ze op hem kunnen
rekenen. En zij hebben thuis ook geleerd terug te
vechten als dat nodig is. Van vader leren zij dat als
een jongen je slaat, je van alles pakt wat in je buurt is
en hem ermee terugslaat. Daarna loop je weg en je
verbreekt direct de relatie. Als je blijft, wordt het

Foto / René Gompers
BVL en ALS-voorzitter Wilgo Valies met leerkrachten van OS Uitkijk in Theater Unique.-.

immers een hoog maatschappelijk en econo-
misch rendement opleveren, maar dan moet wel
aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Onderzoek

Economische crises hebben altijd een negatieve
weerslag gehad op ons onderwijs. Dat schoolkin-
deren met een lege maag de school bezoeken,
bus - en boothouders maandenlang niet zijn uit-
betaald en leerkrachten zich geroepen voelen het
land te verlaten, is niets nieuws. In de periode
1980 – 1990 bijvoorbeeld heeft minstens 40 pro-
cent van de leerkrachten in het Voorbereidend
Onderwijs Senioren (VOS) het land verlaten. Her-
haling moet voorkomen worden. Een bevoegde
leerkracht verzuchte onlangs dat zij na zeven
jaren studie en nu in het laatste jaar van haar
onderwijs carrière, een salaris van SRD 3.000 ont-
vangt. Dit is gelijk aan USD 400. Hoe ver zit zij van
de armoedegrens? Een telefoontje met het Alge-
meen Bureau voor de Statistiek (ABS) leverde
helaas niets op. Het laatste ABS-cijfer over de
armoedegrens dateert van het tweede kwartaal
van 2009.

Het Ministerie van
Arbeid heeft in 2014 wel een minimumloon vast-
gesteld welke gefaseerd is uitgevoerd maar deze is
nu, gegeven de voortschrijdende inflatie, drin-
gend aan bijstelling toe. Dus over de belangrijkste
armoede indicator, het besteedbaar inkomen van
een huishouden, zijn er geen betrouwbare data
beschikbaar. En dat in een tijd van toenemende
inflatie waar burgers noodgedwongen een groter
deel van hun inkomen moeten uitgeven aan de
vaste lasten (huur, stroom, water, transport).

Ik neem aan dat het onderwijsbeleid er ook op
gericht is de scheve seksratio om te buigen en
mannen te stimuleren voor een carrière in de
onderwijssector. Daarom moet onderzoek ook

antwoord geven op de vraag waarom mannen
minder zichtbaar zijn en zich minder aangetrok-
ken voelen tot het onderwijsberoep? Komt het
omdat lesgeven als vrouwelijk wordt beschouwd?
Wordt dit nog versterkt naarmate het aantal vrou-
wen in deze beroepsgroep toeneemt? Hebben
mannen het onderwijs verlaten voor meer uitda-
gende, nieuwe, beter betaalde banen? De uit-
komst van een dergelijk onderzoek kan de bases
vormen voor de ontwikkeling van een strategie
gericht op het vergroten van de toegang van man-
nen tot onze onderwijsberoepsopleidingen.

Toen en nu

Toen ik opgroeide was een onderwijzer iemand
met aanzien in de samenleving. Hij stond in de
districten op één lijn met de geneesheer en de
dominee. Toen waren er ook veel meer mannelij-
ke onderwijzers en er was geen sprake van strijd
voor herwaardering. Men was in staat een perceel
te kopen en een huis te bouwen. Totdat vrouwen
het onderwijsaanbod aangrepen in hun drang
naar emancipatie. Hoe meer vrouwen in het
onderwijs, hoe minder de waardering voor het
beroep werd.

Althans, het heeft daar veel van. Want belo-
ning en status van dit beroep hebben in de afge-
lopen decennia ernstig ingeboet. En dat terwijl
iedere burger kwalitatief onderwijs moet genie-
ten en daar overigens ook recht op heeft. Willen
wij duurzame ontwikkeling en duurzame groei
bereiken, dan moeten wij ook alle vormen van
discriminatie en genderongelijkheid in deze sec-
tor aanspreken. Wetenschappelijk onderzoek is
nu een absolute vereiste voor de verdere ontwik-
keling van het beleid gericht op het bereiken van
de gestelde duurzame ontwikkelingsdoelen en
het bereiken van (gender)gelijkheid.-.

Foto / Coll. Biza
Ambassadeurs Voor een Veilige Thuishaven van IWGDS, MinBiza en WRC organiseren op 25 maart een wandelloop
geweld tegen vrouwen.-.

alleen maar erger. Want hij zal dan nog meer macht
over je hebben. Ditzelfde heeft een officier van justi-
tie en een rechter tegenover mij ook al eens bena-
drukt. Zij hamerden erop dat je na de eerste klap weg
moet gaan, want die man respecteert jou niet en het
geweld zal alleen maar toenemen. Niemand moet in
een relatie blijven als blijkt dat de ander jou niet als
gelijkwaardig beschouwt. Dat is ook een vorm van
geweld.

Niet aangeboren

De afgelopen jaren werden we steeds weer opge-
schrikt door de moord van vrouwen en verkrachting
van vrouwen en kinderen. De daders zijn overwe-
gend volwassen mannen. Zo krijgen meisjes en vrou-
wen er steeds minder vertrouwen in om een relatie
met een man aan te gaan. Hoe kunnen zij nu weten
dat in hem niet een crimineel verscholen is? Want als
ik de uitspraken van sommige mannen moet gelo-
ven, lijkt dit negatieve gedrag een aangeboren eigen-
schap van mannen. Zij kunnen zich toch niet anders
opstellen? 'Ik ben nu eenmaal man.' Het betekent
dat alle vrouwen dus gevaar lopen als dit echt zo is.

Mannen zouden zich dan niet vrij mogen bewe-
gen. We zouden hen moeten afzonderen, omringd
door hoge muren met prikkeldraad en een hoog vol-
tage stroom. Ze mogen niet ontsnappen. Want man-
nen zijn dan een gevaar voor de gemeenschap. We
zouden geen zonen moeten baren. Of hen na de
geboorte direct doodmaken. Zoals men al eeuwen-
lang doet met meisjes in bepaalde landen. Maar u
weet net zo goed als ik dat dit onzinnig is. Het recht-
vaardigen van geweld tegen vrouwen als zou het
aangeboren gedrag zijn en daardoor niet te verande-
ren is, klopt natuurlijk niet. Want dan zouden alle
mannen vrouwenmoordenaars en vrouwen- en kin-
derverkrachters zijn. Wat een opluchting dat wereld-
wijd honderden miljoenen mannen niet zo zijn. Laat

Wij Surinamers plegen geen geweld tegen vrouwen!

Doe mee aan de wandelloop en laat zien dat
ook jij tegen geweld bent.
Start: Onafhankelijkheidsplein Tijd:16:00 uur
Datum: Zaterdag 25 maart
Dresscode: Oranje

dat duidelijk zijn. Het zijn die mannelijke vrouwen-
haters die zich schuldig maken aan een ernstig straf-
baar feit; vrouwenmoord.

Recht voor één

Gelukkig leven wij in een rechtstaat en geldt de Rule
of Law, recht voor één recht voor allen; ongeacht
klasse, politieke, economische macht of populariteit.
Een van de belangrijkste oorzaken van huiselijk
geweld waaronder geweld tegen vrouwen valt, is de
ongelijke machtsverhouding binnen de relationele
sfeer. Dus tussen - en onder ouderen en jongeren en
vrouwen en mannen. De Wet Bestrijding Huiselijk
Geweld vloeit voort uit het principe van de Rule of
Law. Met de afkondiging van deze wet is er dus een
stap gezet in de naleving van gelijkheid voor de wet.
Zowel gelijkheid tussen mannen en vrouwen en
familieleden onderling.

Zo maken de oudsten in een gezin vaak misbruik
van hun gezagspositie naar voornamelijk de jong-
sten. Zij moeten zich ten opzichte van de oudsten
telkens ondergeschikt en onderdanig opstellen. En
hebben zij nauwelijks of geen zeggenschap. Dezelf-
de opvattingen en gedragingen zien we terug in de
verhouding tussen mannen en vrouwen. Evenals
die jongsten in het gezin, moeten vrouwen zich
constant schikken aan de grillen en wensen van
hun man of broer of andere mannelijke leden. Met
alle gewelddadige gevolgen van dien. Hun veilig-
heid is niet gegarandeerd.-.

wordpress.com

De rubriek 'Genderoptiek' is één van de middelen
van het Women's Rights Centre om gendergelijkheid
en gendergelijkwaardigheid te bevorderen,
vrouwenrechten te bepleiten en alle vormen van
geweld tegen vrouwen uit te bannen.
Deze pagina komt tot stand onder auspiciën van
het Women's Rights Centre (WRC).

Redactie en samenstelling:
Carla Bakboord MSc. en Drs. Henna Guicherit
wrccsur@hotmail.com

Vormgeving: Erleyandro Karijodinomo